

Utrymme för fler ekologiska grisar finns på svenska köttmarknaden

Det behövs fler ekologiska grisar till den svenska marknaden. Enligt Swedish Meats, som slaktar flest ekologiska grisar, beräknas behovet till runt 30 000 slaktgrisar under 2005. Smågrispriset ligger runt 25 kr per kg eller 8,50 kr (början dec 2004) över den konventionella produktionens notering. Det behövs, för arbetstiden per årssugga är i många fall dubbelt så hög som i en konventionell produktion.

ekologisk

En klar fördel med dagens ekologiska produktion är att grisningarna får ske inomhus. Grisarna föds i BB-boxar och när de är ca två veckor gamla släpps de ut i storboxar, typ Västgötamodellen. Enligt Lennart Johansson, ombud för Swedish Meats, sker ca 80 procent av grisningar på detta sätt och endast 20 procent i hyddor.

Grisningar inomhus

Ett problem kan vara att få fram ett perfekt foder till grisarna, oavsett storleken på dem. Enligt Krav-reglerna får det inte användas syntetiska preparat, typ aminosyror. Det gör att grisarna blir underförsörjda av vissa näringsämnen och att de därför växer något långsammare.

Men det kan då vara som det står på Krav hemsida god djuruomsorg, god hälsa och socialt ansvar i en bra miljö!

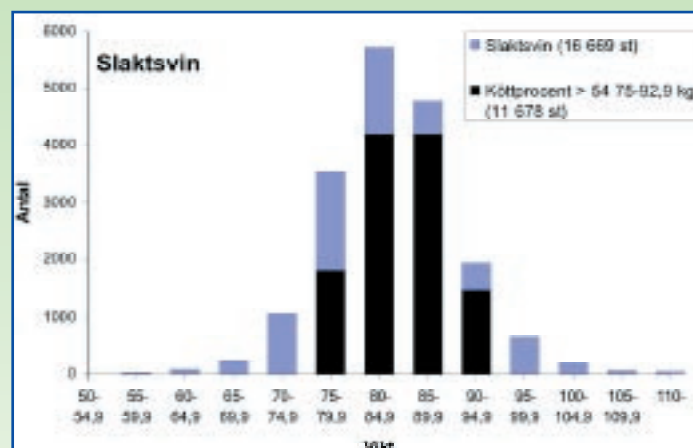
Inhysningen av grisarna kan vara i hyddsystem i växtföljden Byggnad med utevistelse på hårdgjord yta vintertid och hyddsystem i växtföljden sommartid.

Det tredje alternativet är byggnad med utevistelse på hårdgjord yta vintertid och bete i anslutning till byggnaden sommartid.

Alla tre systemen har sina för- och nackdelar. Hyddsystem i växtföljden är lätt att starta upp och har låg investering. Smittrycket är lågt, eftersom grisarna flyttas till nya marker. Nackdelar är arealkravet. Systemet kan även ha låg produktion. Det kan vara arbetskrävande och slitsamt samt är väderberoende. Även foderspillet kan vara betydande. Allmänheten kan slänga in smittat foder eller matrester till grisarna. Även råvar kan ställa till bekymmer genom att ta smågrisar.

Byggnad med utevistelse på hårdgjord yta vintertid och hyddsystem i växtföljden sommartid kan ge högre produktivitet. Det blir en betesrotation eftersom grisarna får följa med i växtföljden. En stor positiv fördel kan vara att stallarna får stå tomma under sommarhalvåret. Det kan bli en självsanering som sänker smittrycket. Det krävs att båda systemen finns.

Diagram som visar slaktviktsfördelningen bland ekologiska slaktgrisar. Svarta staplar anger andelen som höll högsta klass (> 55 % kött) vid olika viktsintervall. Källa: Swedish Meats.

Byggnad med utevistelse på hårdgjord yta vintertid och bete i anslutning till byggnaden sommartid. Detta system kan ge högre produktivitet och lägre arbetsinsats liksom litet eller ringa foderspill. Systemet lämpar sig för blötutfodring och att använda billiga fodermedel. Hantering av grisarna är också lättare. Investeringar kan behövas.

Eftersom grisar är renliga av sig gödslar de ofta på en och samma plats. Därför är det en fördel att försöka ordna så att det bli minsta möjliga miljöbelastning och jobb för att samla gödslar.

Om grisarna gödslar utomhus kan inomhusluften bli bättre och mindre gasbemängd. Detta kan minska lungproblem och kanske öka tillväxten som i viss mån kan kompensera ett något sämre balanserat foder.

Bra produktion

Många av de ekologiska producenterna har idag en mycket bra produktion. Både tekniskt och ekonomiskt. Antalet smågrisar per årssugga ligger en bit över 20. Enligt uppgift är tillägget utöver smågrispriset baserat på 18 årsgrisar. Det som ligger ovanför är förtjänst. Därmed kan den högre arbetstiden, uppemot det dubbla, per årssugga försvaras. Den betalar sig. Normalt levereras smågrisar vid försäljning/köp endast var fjärde vecka. Då kan vikterna på grisarna vara varierande. Lägsta smågrisvikt är 23 kg.

När det gäller slaktgrisproduktionen har foderförbrukningen noteras så lågt som strax över 35 MJ per kg tillväxt. Foderdagarna är under 100. Även där är arbetstiden hög. I många fall tre gånger så hög som konventionell produktion. Men med ett högre avräkningspris blir den högre arbetstiden ändå betald. Ett högre avräkningspris behövs för att stimulera denna produktion. Enligt Lennart Johansson fungerar ett 18 veckors system i slaktgrisledet bäst.

Marknaden positiv

Swedish Meats bedömer att det behövs 30 000 grisar (x 85 kg = 2 550 000 kg = en konsumtion runt 0,3 kg per capita!) under 2005. Produktionen har legat runt 17 000 – 18 000

grisar årligen sedan år 2000. Skillnaden är att slaktvikterna under de senaste åren har ökat. Orsaken är en ökad efterfrågan på större styckningsdetaljer, liksom ett ökat samarbete med handeln för ekologiskt kött. Ökade slaktvikter är också ett sätt att öka antalet kilo producerat kött när antalet grisar är detsamma.

Fram till 2001 gick en stor del av det ekologiska köttet på export till England. När denna marknad försvann sänktes priset med ett par kronor per kg där det ligger kvar.

Bättre produktionsteknik med lägre foderåtgång har kunnat jämna ut förlusten från tidigare noteringar. Enligt Ekokött 2003 låg 70,1 procent av grisarna inom kvalitetsgränserna. Av slaktgrisarna var 4,9 procent för lätta och 10,9 procent för tunga. 17,7 procent hade för låg köttprocent. Köttprocenten låg 2003 på 56,9 procent och enligt SJV var medelköttprocenten i Sverige 2003 57,46.

Nils Andersson

Information behövs

För att öka konsumtionen ytterligare av både konventionellt och ekologiskt kött behövs en mycket bättre information ut till konsumenterna. En hemsida med bilder och riktad information om produktionen borde kunna ge en bredare bild av den svenska modellen och varför den finns.

kommentar

Där bör även framgå hur vatteninsprutningen i köttbitarna påverkar konsumentpriset och köttbiten efter tillagningen. Den svenske konsumenten lurar sig själv genom att köpa "billigt" importerat kött i tron att då blir det pengar över till snacks och olika sorters dricka till måltiden. Saker som konsumenten aldrig blivit upplyst om, tyvärr.

Avancerade InredningsSystem för flexibla lösningar

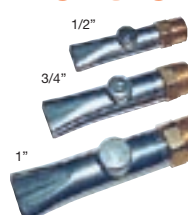

Ett företag i Outokumpu-gruppen

Håkan 0586-470 18, hakan.roos@outokumpu.com
Raimo 0586-47729, raimo.rantanen@outokumpu.com
Åke 0708-32 68 22

- ✓ Nyttänkande
- ✓ Flexibilitet
- ✓ Ultrahöghållfast rostfritt stål och plast
- ✓ Korrosionsbeständighet
- ✓ Låg vikt
- ✓ Lägre underhåll
- ✓ Enklare rengöring
- ✓ Lång livslängd – låg kostnad
- ✓ Reparera eller bygg nytt

Ventiler och tillbehör för vatten till svin

- * Serie standard - bit- och trågventiler
- * Serie super - för extra mycket vatten
- * Serie ställbara - för olika vattentryck
- * Bitknappsventiler - minimalt spill, hygienisk
- * Drickskålar - Drink-O-Mat

Kolla vårt stora urval och våra priser!

jalmarson **STINGY**

Skjulstagatan 10, 632 29 Eskilstuna
Tel 016-12 04 15 Fax 016-12 04 18

JYDEN

Kontakta oss för info!

Inredning för nöt och gris www.jydenbur.dk

Kjell Hansson 0511-127 72 Lennart Grehn 0504-155 93

SA 010

"Hälsodryck" för dräktiga sugor

Förebygger grisningsfeber

Mera modersmjölk

Ökad lönsamhet

TERRA NOVA

Försäljning
Kurt-Holger Eriksson
Tel 0430-308 07, 0708-305 949
Fax 0430-305 94

TerraNova Svenska AB
Box 34, 730 40 Kolbäck
Tel 0220-37 410 Fax 0220-37 411

LANTBRUKS-BYGGNADER

djurstallar
inredningar
ventilation
utfodringar

fodersilor
betongspalt
utgödslingar
gödselbehållare

Stallbyggen AB

Löparevägen 2, 294 39 Sölvesborg
Tel 0456-104 01, 148 01

Marknadens pålitligaste
dräktighetstestare

Preg-Tone

Försäljning, service,
kalibrering, batteribyte

YSTA

YSTA-MASKINER AB
Box 1066, 271 00 Ystad
Tel 0411-139 50 Fax 0411-739 05 www.ystamaskiner.se

SLP

Box 844
251 08 Helsingborg
Tel 042-17 54 00
Telefax 042-17 54 43

Gödselbrunnen fungerar bättre om du skär halmen!

Tryckskär din halm, då stannar mögelsporerna kvar på ströet och du slipper andas in dem.

Brandsäkerheten får du på köpet!

Skogaby Stallmiljö
Tel 0430-600 00 Fabriken 601 39 Fax 602 39

SOJALL FODERSYRA

- ✓ Förebygger avvänjningsdiaréer
- ✓ Ökar tillväxten
- ✓ Ersätter vassel
- ✓ Är en ren naturprodukt

Innehåll:
Vinäger, surkålsaft, pepparrotsaft

Ladugårdsinrede i Jung AB

535 92 Kvånum
Tel 0512-211 10 Fax 0512-212 19